

העם רצה בהלוויה עמלית - והוא כפה רצונו על הביורוקראטים

הלוויית הנשיא

הכובע עף

את הרושם של גאוס בן-גוריון בטקס ההספד, קילקלה הרוח. היא לא איפ' שרה לשמוע אף מילה מדבריו של ראש הממשלה, והעיפה את כובעה, אשר הוחזר למקומו עליידי קצין משטרה צבאית. המייצג המשיך להחזיקו, במשך כל זמן הנאום.

ירושלים, יום אבל, יום קבורת נשיאה השני של מדינת ישראל. מאז שעות הבוקר נושבת רוח קרה, חודרת. השמיים מעוננים. לעיתים נוטפים ורופי גשם חד, המצליף בפנים כסופת חול. "אפילו השמיים מככים את הנשיא", אומרת זקנה.

על במה, מתחת לכיפת תכלת, עומד בודד ארון תכלת-לבן. קפאו ללא נייע משמרות הכבוד של הצבא והמשטרה. משני צידי הארון עומדים שני חיילי הרבנות הצבאית אומרים ללא הפסק תהילים. ליד זרי הפרחים — שורות נערות במדים. הרקע — ענק הבטון והזכוכית, בנייני האומה. בזרם לא-אכזב חולף על פני הארון נהר האדם. ילדים ומבוגרים, נוער וזקנים, מגבעות שחרות וכיסוי-הראש הצחור של הנזירות, כפיות בוהקות וגלימות כמרים שחרות, כולם, כולם, כולם.

★ ★ ★
יהא ביתך פתוח...

כי בוד האדם החל זורם עוד ביום ה' ק דס, גמשך כמעט ללא הפסקה במשך כל ליל אמש, וכל שעות היום. ביום מות הנשיא, בשעה 6:00 בערב, הוצב הארון מתחת לחופת התכלת, לפני בנייני האומה. אולם בסרם לוחתה אותה למקום תהלוכת האבל הצנועה, הספיקו כבר מאות ואלפים לתת את הכבוד האחרון לנפטר, באולם ה' גדול אשר בבית-הנשיא. מלכתחילה נקבע כי הכניסה לבית-הנשיא תותר רק לאישים רמי-מעלה: חברי הממ' שלה, שגרירים, נשיאות הכנסת. את ההר

טקס ההספד

כפי שהוא משתקף מהחלונות הגבוהים של בנייני-האומה. במרכז: ארונו של הנשיא המנוח מתחת לאפיריון. מצד שמאל נראים הנכבדים הניכללים ברשימות אל"ף ובי"ת. מצד ימין — רשימה גימ"ל.

נעול גם לאחר מותו" אמרה האלמנה.

★ ★ ★

"אחת, שתים, שלוש — נסיון"

מרגע זה, ללא הפסק, חולף על פני הארון נהר-אדם. גם בבית הנשיא, ועתה ליד בנייני האומה.

על קיר אבן קטן, מן הצד, יושבים יהודים וזקנים עם ספרי תפילה פתוחים בידיהם. איש לא ציחה עליהם לבוא, ואיש אינו מחליף אותם. חסידים כל הקהילות וכל סדרי התפילה. הם באו, כי כך ציח עליהם המצ' פון והאמונה.

האחת, שתיים, שלוש... נסיון... בוקע הקול מן הרמקולים, וצורם כחריקת ברזל על זכוכית, כמו צליל מזוייף במקלהת האבל.

במדרגות המובילות לבנייני-האומה מספסת

ראה המתאימה נתן ראש הממשלה בכבודו ובעצמו. ההיארכיה של המלכות השלי' שית עמדה לשלוט מן הרגע הראשון ועד לערב יום המחרת, עד לסיום טקס הקבורה.

אולם כבר בשעה 7:40, כאשר הודיע קול-ישראל, באיחור של 35 דקות (בהן בקעו מן המקלטים נעימות בידוריות למיניהן), על מות הנשיא, החלו המוני ירושלים להתקהל לפני בית-הנשיא. אותם המונים ציפו בחרדה מאז כמה ערבים לחדשות מערש הדחי, הקשיבו במתיחות להודעות שירות-השדור. כי מן הבית הדומם לא יצא איש כדי להודיע לאורחים על מצב בריאותו של נשיאם.

רק בשעות-הצהריים התנערה האלמנה מן ההתאבנות בה שקעה מרגע מות הנשיא: "אלה, הרוצים לתת כבוד אחרון, יכנסו לבית", הורתה. "בית-הנשיא מעולם לא היה סגור בפני אנשים בחייו. כל יהיה

קינת אשה

אחת ממאות התמונות אשר ניראו בחצר בנייני-האומה ביום ההלוויה של נשיא המדינה המנוח. רבבות מבני הארץ חילקו כבוד אחרון לנשיאם האהוב והנערץ. אבלם של ההמונים הרס את התיכון הביורוקראטי.